

„Muž, zhruba třicet let, hnědé vlasy, vyšší postavy. Četná poranění. Klobouk a boty chybějí,“ zhodnotil situaci četnický strážmistr Čížek, který spolu se svým závodčím Veškrnou dorazil na místo z nedalekých Dubňan, a otočil se na tři chlapy postávající opodál: „Hýbali jste zde s něčím?“

„Ježíšmarjá ne, pane vachmajstr,“ odvětil dělník Zdráhal, který pro četníky předtím doběhl. „Vždyt nás ten pohled bude pronásledovat do konce života. A ještě na TO sahat... Tfu, ani za milion.“

Slovo „TO“ silně zdůraznil. Tímto jediným krátkým výrazem jasně shrnul stav onoho ubožáka. Možná to byl ještě nedávno člověk, nyní se však opravdu jednalo o pouhé „TO“. Beztvarou, rozplizlou hmotu.

„Kdo to proboha mohl udělat?“ zeptal se svého nadřízeného závodčí, jemuž se silně houpal žaludek, a proto se snažil na mrtvého příliš nedívat.

„To netuším, ale pokud ti chlapi opravdu s ničím nepohnuli, půjde to celkem snadno zjistit. Nepršelo, a tak pan nadstrážmistr Šalda může z Hodonína zatelegrafovat pro pátrací psy,“ prohodil. Ve volných chvílích četl kriminalistickou literaturu anebo časopisy, které s kriminalistikou seznamovaly laickou veřejnost. Právě nedávno v „Nových ilustrovaných listech“ vyšel poutavý článek o tom, že pes v Německu pomohl chytit vraha – a že četnické jednotky využívající psy se už pokusně zavádějí i v Rakousku-Uhersku. Hned zatoužil takovou psí jednotku spatřit, jen bylo nutné, aby se k této myšlence kladně postavili také jeho nadřízení.

„Veškrno, vy tady zůstanete na stráži,“ poručil závodčímu. „Ručíte mi za to, že se nikdo ničeho nedotkne. Nejen té mrtvolky, ale čehokoli v okolí. Kdyby tudy někdo procházel, tak ho pošlete zpátky, ať jde jinou cestou. Nikdo se tu nebude courat jak po návsí. Já teď poběžím do rohateckého cukrovaru, tam mají kočár, tak si vyžádám, aby mě odsud někdo dovezl do Hodonína k panu nadstrážmistroví, kde mu všechno povím. Tohle stejně není případ pro nás, ten budou řešit jiní páni.“

„A co máme dělat my?“ zeptal se dělník Zdráhal. „Můžeme už jít do práce? Stavíme kostel v Rohatci a pan mistr si bude myslet, že jsme si dnes udělali modré pondělí.“

„Vy tady počkáte se závodčím, jste důležití svědci,“ řekl autoritativně strážmistr Čížek. Tahle role se mu začínala líbit. Ještě nikdy se nedostal k tak velkému případu – a strážmistr nepochyboval, že bude velký, protože vražda je zkrátka vražda. V tuto chvíli byl nejdůležitější osobou na scéně, což se rozhodl náležitě demonstrovat. „Co se týče pana mistra, stejně musím kolem kostela projít, tak mu řeknu, ať s vámi dnes nepočítá.“

S těmito slovy se otočil a rychlým krokem zamířil k Rohatci.

Nadstrážmistr Šalda si nejprve myslel, že strážmistr Čížek přehání, když mu zvěstoval, že „... mezi Rohatcem a Ratíškovice někdo rozsekal nějakého chlapa tak, že je, pane nadstrážmistr, úplně na cimpr campr.“ Když ale dorazil na místo, musel se Čížkovi v duchu omluvit.

„Ta vražda se stala teprve nedávno a je opravdu bestiální,“ podotkl, když zhlédl mrtvolu a zběžně se podíval po okolí. V dálce mezi stromy bylo vidět slušnou řádku čumilů.

Zpráva o vraždě se rychle rozkřikla poté, co si strážmistr Čížek u ředitele rohateckého cukrovaru vyžádal kočár. A protože se Čížek s ředitelem dobře znal, nezapomněl svému příteli vysvětlit, že je to kvůli zamordovanému chudákovi v lese, kde se říká Doubrava, nedaleko „pasuňků“, a že to byl právě on, Čížek, kdo jako první úředně prohlédl mrtvolu. Toto pronesl dostatečně nahlas, aby to slyšel nejen ředitel, ale také komptoiristka, která seděla v přijímací místnosti u ředitelovy pracovny. Ta se

záhy nato vytratila, protože si nutně potřebovala odskočit, a tak když čtvrt hodiny poté projížděl kočár branou cukrovaru, věděli o zločinu nejen všichni dělníci, ale také celý Rohatec. Ředitel, jenž trval na tom, že pana strážmistra do Hodonína doprovodí, protože „tam stejně má cestu a cosi k vyřízení“, teď seděl s Čížkem v kočáru a rozšafně s ním vykládal, jak je ten dnešní svět hrozný a že by se to za jejich mládí nestalo.

Jakmile kočár zmizel za zatáčkou, k místu činu se vypravil každý, kdo zrovna neměl co na práci. Když závodčí Veškrna spatřil ten dav, který se k němu žene, nejdříve mu trochu zatrnulo, ale pak sundal z ramene pušku a zvolal, aby se okamžitě všichni zase vrátili zpátky. Dav se zarazil a zůstal stát na místě. Nikdo se ale neměl k tomu, aby se vrátil zpět do Rohatce – zato si ale každý stoupal na špičky, aby si aspoň o krapet zvětšil zorný úhel a mohl spatřit tu rozsekanou mrtvolu.

Závodčí Veškrna viděl, že se zvědavci nerozcházejí – naopak se po nějaké době začali srocovat i čumilové přicházející od Ratíškovic. Nic se nešíří tak rychle jako zpráva o nějakém neštěstí, a protože z Rohatce do Ratíškovic jsou to po silnici jen necelé tři kilometry, divadlo si nechťeli nechat ujít ani ctění občané ratíškovičtí. Veškrna nejspíše těkal pohledem ze strany na stranu, z místa činu se ale hnout nemohl, aby dav rozehnal. A tak se spokojil s tím, že občas na čumily, kteří postávali o padesát metrů dál vlevo i vpravo od něj, zakřičel, aby se rozešli. Většinou se nikdo ani nepohnul, ale Veškrna si pomyslel, že v rámci možností dělá vše, co je v jeho silách, a pan strážmistr to jistě musí pochopit.

Jediný efekt, který jeho občasné výkřiky přinášely, tkvěl v tom, že dělníci, kteří mrtvolu našli, aspoň na chvíli otevřeli oči a rozespale mžourali kolem sebe. Zdráhalovi a spol. již totiž otrnulo, na pozůstatky chlapa ležícího opodál už si zvykli, a tak se rozhodli, že tohoto nenadálého volna využijí k tomu, aby nabrali síly. Včerejší večer strávili v hospodě, a skutečnost, že dnes takto neplánovaně nemusejí do práce, se jim náramně hodila. Říjen už se sice přehoupl do druhé poloviny, ale byl nebývale teplý, a tak se po Čížkově odchodu uvelebili pod nedalekou borovicí, klobouky si vrazili do očí a za chvíli se zpoza borovice ozvalo chrápání. Neochotně vstali teprve v okamžiku, kdy na místo činu dorazil kočár s ředitelem cukrovaru, strážmistrem Čížkem, nadstrážmistrem Šaldou a jeho zástupcem Frankem z hodonínské četnické stanice.

Nadstrážmistr Šalda záhy seznal, že Čížek o brutalitě činu tentokrát nepřeháněl, a s jeho nápadem nasadit na stopu vraha pátrací psy souhlasil. Poslal proto kočár i se zástupcem Frankem zpět do Hodonína, aby o psy požádal – přičemž do kočáru nezapomněl posadit i ředitele cukrovaru, který hned po příjezdu na místo činu důležitě chodil všude kolem, vychutnáváje si pohledy čumilů, a jen se všude pletl. Nehledě na to, že beztak podupal nějakou stopu, pomyslel si nadstrážmistr. Kromě této dvojice a starého kočího jeli v kočáru také tři dělníci, kteří tělo našli. Na hodonínské četnické stanici s nimi bude sepsán protokol. Nadstrážmistr Šalda také pověřil Franka, aby o činu dal vědět okresnímu soudu v Hodoníně. Pan soudní rada Vinkler se sem buď vypraví sám, nebo někoho pošle. Frank měl ještě před započítím výslechu o případu informovat obvodního lékaře Hrubého, který zároveň zastával funkci pomocného soudního lékaře pro Hodonínsko. Ten měl sednout do kočáru a přijet s ním na místo činu, aby mrtvého ohledal a zjistil víc k okolnostem smrti.

I když ty jsou jasné na první pohled – příčinou smrti je tenhle masakr, pomyslel si Šalda. Chlap prostě vykrvácel.

„Pánové, viděli jste už někdy tohoto člověka?“ zeptal se nadstrážmistr Čížka a Veškrny, když u mrtvého osaměli.

Oba dotázaní rozpačitě pohlédli na mrtvolu a snažili se alespoň něco vyčíst z pozůstatků tváře. Vydloubané oči, useknutý nos a uši a odrtá brada však jakoukoli bližší identifikaci znemožňovaly, a tak jen neurčitě zavrtěli hlavou.

„Já myslím, pane nadstrážmistře, že to nikdo místní není. Určitě ne z Ratíškovic, Rohatce nebo Dubňan. Ten mrtvý je oblečený městscky, takhle tady nikdo nechodí,“ prohodil závodčí Veškrna.

„Hm, ty šaty jsou opravdu dost nóbl,“ souhlasil nadstrážmistr Šalda. „Tak jak se tady ten chlap mohl ocitnout?“

„No, jestli on to nebyl nějaký statkář, který byl včera na dobytčím trhu v Hodoníně,“ zamyslel se strážmistr Čížek. „Cizích lidí tam byla fůra, a jestli něco prodal, mohl mít u sebe dost peněz.“

„Tam ale chodí spíš sedláci, kteří prodávají dobytek. A tenhle chlap na to, že by vedl krávu na trh, moc nevypadá,“ namítl Šalda.

„Promiňte, pane nadstrážmistře, ale to není tak úplně pravda. Na trh taky chodí spousta realitních agentů, kteří se snaží přemluvit sedláky, aby jim prodali pole, statek, nebo aby si pro změnu nějaký ten korec navíc koupili,“ dovolil si nadstrážmistru Šaldovi oponovat závodčí Veškrna. „Třeba to byl nějaký z těch agentů a třeba potom měl ještě nějaké jednání v Ratíškovicích, tak se sem po trhu vypravil, někdo ho sledoval a sprovodil ho ze světa. Anebo na tom trhu přemluvil nějakého sedláka, aby mu statek či pole prodal. A pak tudy šli oba a udělal to ten sedlák.“

„Že by byl pachatelem někdo místní?“ zeptal se spíš pro sebe nadstrážmistr Šalda. „No prosím, může být, zvláště pokud by litkup zapíjeli už na trhu a měli něco v hlavě. Ale proč by to ten vrah proboha udělal takovým způsobem?“

Čížek s Veškrnou stejně jako on neznali odpověď, a proto jen pokrčili rameny.

„Zatím se podívejte po okolí, jestli něco nenajdete, ale opatrně, ať nepošlapete stopy. Nic neberte do ruky. Když něco uvidíte, zavolejte mě,“ přikázal nadstrážmistr Šalda a sám se rozhlédl okolo, zda v blízkosti není něco nápadného.

V davu čumilů to zašumělo. Všimli si, že se všichni tři četníci rozešli, nyní bloumají kolem mrtvoly a upřeně hledí k zemi.

„Asi hledají kudlu, kterou toho chlapa vrazi odkrouhli,“ prohodil kdosi.

„Móric, stala se vražda,“ oznámil bez dlouhého úvodu vedoucí redaktor Lidových novin Arnošt Heinrich poté, co k němu na jeho vyzvání dorazil dvorní soudnickář Rudolf Těsnohlídek, v redakci nazývaný letitou přezdívkou, jejíž původ už snad ani nebylo možné vystopovat. Heinrich nebyl šéfredaktorem, ale všichni kolem mu říkali „šéf“. Skutečnému šéfredaktorovi Bohuslavu Štěchovskému se to zpočátku nelíbilo, ale protože Heinrich měl na rozdíl od něj přirozené charisma a tah na branku, nakonec tiše rezignoval a nejvíce času trávil ve své kanceláři. Heinrich tak postupně přebíral více a více iniciativy včetně úkolování řadových redaktorů.

„Ano, šéfe? A kde?“ odpověděl podobně bez okolků Rudolf Těsnohlídek a vytáhl z kapsy notes s tužtičkou, aby si zapsal podrobnosti.

„Víte, kde je Rohatec?“

„Přiznám se, že netuším,“ odvětil nesměle Těsnohlídek.

„Hned u Hodonína. V lese tam dneska ráno našli nějakého chlapa, který prý byl úplně rozsekán. Opravdu nic pěkného. Telefonoval mi to můj informátor z hodonínské četnické stanice. Podrobnosti ale neví, protože na místě činu nebyl,“ vysvětlil redaktorovi Heinrich.

„Kdo to vyšetřuje?“ zajímal se soudničkář, když si těsnopisem poznamenal fakta.

„Je to vražda, takže momentálně četníci a lidé z hodonínského okresního soudu. Po nich si případ ale určitě převezme krajský soud v Uherském Hradišti. Nicméně po četnicích z Dubňan, kteří jen zajistili místo činu, se tam vypravil nadřízený toho mého informátora.“ Heinrich se podíval do svých záznamů. „Nějaký nadstrážmistr Šalda z Hodonína.“

„Šalda? Tonda Šalda?“ zarazil se Těsnohlídek.

„Křestní jméno tu nemám, ale je to možné. Vy ho znáte?“

„Chodili jsme spolu na gymnázium v Hradci Králové. Nějakou dobu byl v Čechách, ale asi před dvěma lety jsem se od jednoho spolužáka dozvěděl, že Tonda povýšili a poslali někam na Moravu. Jestli je to tedy on,“ zamyslel se Těsnohlídek. „Ale možná, že ano, to příjmení je typické pro východní Čechy. Třeba je to jen náhoda, třeba ale také ne.“

„Tak tam jedte a zjistěte to. A ať už je to váš spolužák, nebo ne, vytáhněte z něho, co se dá. Details, Móric, hlavně details – ty čtenáře zajímají nejvíc. Vlak vám odjíždí za dvacet minut, tak mi potom z Hodonína zatelefonujte aspoň krátkou noticku, abychom stihli něco dát do ranního vydání,“ propustil Heinrich redaktora.

Ten se lehce uklonil a přímo z šéfovy kanceláře zamířil na brněnské hlavní nádraží.

„Opravdu surová věc, Rudo,“ konstatoval nadstrážmistr Šalda poté, co se vzpamatoval z překvapení, když se na cestě od Rohatce náhle objevil jeho dávný spolužák z hradeckého gymnázia. „Teď čekáme na pana soudního radu, který nám řekne, jak budeme postupovat dále, a také na pana doktora Hrubého. Ten mrtvolu ohledá. Uherské Hradiště sem prý posílá i rytmistra Kleina, který společně s panem radou povede vyšetřování.“

Scéna se od rána, kdy Šalda dorazil na místo, poněkud změnila. Příspěchaly četnické posily z Hodonína, Strážnice, Bzence, Kyjova a Vracova, které doplnili obecní policajti z okolních vsí. Ti všichni uzavřeli oblast tak, že kolem těla neznámého ubožáka vznikl asi třísetmetrový kruh. Čumilové z Rohatce i Ratíškovice tak byli konečně vytlačeni zpátky, až téměř ke svým domovům, což mnozí komentovali nespokojeným brbláním. Protože z místa, kde nyní stáli, nebylo na mordplac vidět, mnozí seznali, že další postávání zde nemá příliš velký smysl, a postupně se rozešli domů. Na místě zůstalo jen asi deset nejvytrvalejších, kteří mezi sebou rokovali, co se bude dít dál.

Kordon uniform byl důvodem, proč měl Těsnohlídek nejdříve potíže dostat se na místo činu, když se ale vytasil se svým novinářským průkazem a odvolal se na nadstrážmistra Šaldu, jeden z četníků ho nakonec ke spolužákovi dovedl.

„Už víte, kdo to je?“ kývl redaktor směrem k mrtvole. Až k ní ho Šalda nepustil a nyní postávali asi dvacet metrů od ní.

„Možná, že ano. O kus dál leží obálka s nějakou adresou. Je ale natočená tak, že je většina písma otočená k zemi. Přísně jsem zakázal na cokoli sahat, takže jsme ji zatím neotočili, to udělá až pan rada,“ odpověděl nadstrážmistr Šalda. „Měl by dorazit co nevidět. A pak také ti psi.“

„Psi?“ podivil se Těsnohlídek.

„Je to spíše takový pokus, zkoušejí to na některých velitelstvích. Psi mají dobrý čich, třeba ucítí vrahovu stopu a zavedou nás k němu. Můj zástupce pro ně telegrafoval do Vídně. Tam je ale zrovna potřebují, tak nás odkázali na velitelství v Polské Ostravě, kde je také využívají,“ vysvětloval Šalda. „Psi sem tedy přijedou z Karviné.“

Těsnohlídkovi se tenhle případ začínal zamlouvat. Rozsekaná mrtvola, hledání vraha pomocí psů... To se bude šéfovi líbit.

„Jak ten mrtvý vlastně vypadá? Dostali jsme hlášku, že ho vrah prý úplně zohavil,“ vyptával se dál. Šalda se ušklíbl a pomyslel si, kdo s tou hláškou asi přišel. Beztak někdo z jeho chlapů. Ti taky nedokážou držet jazyk za zuby. Tuhle slováckou otevřenost mu byl čert dlužen, lamentoval v duchu. Potom si ale řekl, že se to všechno stejně dřív nebo později rozkřikne, a tak odpověděl: „Ani se neptej. Chudák chlap... Má vydloubané oči, useknutou pusou, uši, nos...“ vypočítával Šalda.

Pak se zarazil, jako by přemýšlel, zda má redaktorovi říct to nejdůležitější, ale nakonec se rozhodl a zašeptal: „A taky pyj.“

„Cože?!“ Těsnohlídek si myslel, že se přeslechl.

„Potichu!“ okřikl ho polohlasně nadstrážmistr a bázně se podíval kolem sebe, zda jejich rozhovor někdo neposlouchá. Všichni četníci ale naštěstí stáli opodál. „Opravdu. Vrah tomu chlapovi užil přirození.“

Redaktor vytřeštil oči. Co to bylo proboha za blázna? Proč by někdo zabíjel takovým způsobem?

„A vrah si to přirození vzal s sebou?“ zeptal se. Možná je to nějaký šílený fetišista, či jak se říká těmhle zvrhlíkům. V duchu už si ale maloval článek na celou stranu.

„Právě, že ne,“ zašeptal Šalda. „Našli jsme to asi deset metrů od mrtvoly.“

Pak se opatrně otočil a prohodil: „Tamhleten četník to tam hlídá.“

Hlavou nenápadně kývl k jednomu závodčímu, který už předtím Těsnohlídka zaujal svým nervózním přešlapováním a neustálými pohledy někam k zemi. Teď už mu byla četníková nervozita jasná. Taky bych nechtěl nad něčím takovým stát, pomyslel si.

Asi půl hodiny poté, co Těsnohlídek tak náhle překvapil nadstrážmistra Šaldu, se zpoza stromů ozvalo vrčení motoru. O chvíli později se na cestě objevil automobil, v němž kromě řidiče seděli čtyři důležitě se tvářící pánové – tři v civilu a jeden v četnické uniformě s hodnostmi rytmistra.

„Pan soudní rada Vinkler, rytmistr Klein a pan doktor Hrubý. Ten mužik vedle šoféra je fotograf. Jmenuje se Sladký, má ateliér v Hodoníně,“ zašeptal nadstrážmistr Šalda Těsnohlídkovi a vykročil vstříc příjíždějícímu vozu. Řidič zastavil přímo u něj, Šalda ukázkově zasalutoval a vzápětí otevřel pánům v zadní části automobilu dveře.

„Pane nadstrážmistře, moc rád vás zase vidím! A musím říct, že se nám stala velice šťastná náhoda. Zrovna, když jsme příjížděli do Rohatce, dorazil vlak z Uherského Hradiště a z něj vystoupil zde pan rytmistr. Tak jsem ho vyzval, ať si k nám přisedne. Člověka taková milá věc potěší, aspoň nám to zpříjemní tento nešťastný den a nehezké povinnosti, které nás čekají,“ zahlaholil na Šaldu hned v ústretu soudní rada Vinkler a s úsměvem mu podal ruku.

Podobně přátelsky se zachoval i doktor Hrubý, zato rytmistr Klein se mračil na celé kolo. Jak Těsnohlídek zjistil, bylo to kvůli němu.

„Pane nadstrážmistře, co tady dělá ten civilista? Předpisy snad mluví jasně – jakmile četnictvo uzavře oblast, nesmí být v prostoru žádný civil včetně svědků, kteří mají čekat mimo prostor, dokud nejsou vyzváni,“ štěkl Klein na Šaldu.

„Ehm, pane rytmistře, to je pan Těsnohlídek z Lidových novin. Přijel až z Brna zeptat se na ten zločin, aby aspoň krátkou zprávou stihl ranní vydání,“ špitl omluvně nadstrážmistr Šalda, který stejně jako všichni ostatní četníci po celé jihovýchodní Moravě rytmistra Kleina bytostně nesnášel.

„Tak novinář, ano?“ založil si rytmistr ruce v bok a otočil se na soudničkáře. „Pane redaktore, opusťte prosím ihned prostor, tady nemáte co dělat. Podrobnosti k případu se dozvíte později. Bohužel vám ale musím sdělit, že nás vaše uzávěrka nezajímá. Máme jiné starosti, než se starat o to, jak ten váš plátek naplnit.“

Těsnohlídek chtěl něco poznamenat na svou obranu, ale najednou se ozval soudní rada Vinkler: „Moment, pane Těsnohlídku, neviděli jsme se už náhodou?“

Novinář opatrně přikývl a pak se Vinklerovi připomněl: „Ano, pane rado. Asi před dvěma roky jsem referoval o tom případě napadení manželů Masarykových, kterému jste v Hradišti předsedal.“

„Máte pravdu, ten nešťastný případ s Michalčíkem. Dostal tehdy šest let, pokud si vzpomínám. Pamatuji si na ten váš článek, bylo to popsáno věcně, a přitom čtivě. Myslím, že jej mám ještě někde schovaný. Tehdy to bylo jen loupežné přepadení, které Masarykovi přežili. Obávám se ale, že tentokrát to bude horší,“ kývl směrem k nedaleko ležící mrtvole a poté se otočil na rytmistra Kleina: „Pane rytmistře, myslím, že pan Těsnohlídek tu může zůstat. Bude ale tak nenápadný, jak jen to půjde.“

Rytmistr Klein zasalutoval a pak se kysele podíval na Těsnohlídku a Šaldu.

„Pane nadstrážmistře, vy jste sem pana Těsnohlídku pustil, tak teď ho budete mít na starosti,“ přikázal Šaldovi.

Ten poté všechny tři pány seznámil s podrobnostmi a ukázal jim, kde a co zatím našli. Nato soudní rada Vinkler vyzval fotografa Sladkého, aby pořídil snímky těla a nalezených předmětů. Když se tak stalo, mohlo se s mrtvolou i předměty konečně začít manipulovat.

„Podle mě zemřel na následky vykrvácení z těch sečných a bodných ran, pane rado,“ opakoval Šalda svůj dopolední závěr o posledních chvílích neznámého muže, nad nímž se sklonili ihned poté, co fotograf dokončil svou práci.

Rada Vinkler přikývl, ale to už se těla chopil doktor Hrubý, který nebožtíka opatrně otočil na břicho.

„Můžete mít pravdu, pane nadstrážmistře,“ vzhlédl Hrubý k Šaldovi, „ale podívejte se sem.“

Na temeni, mezi vlasy splenými krví, všichni spatřili malou díрку.

„Takže vrah ho nejen takhle rozsekal, ale ještě i zezadu střelil,“ konstatoval rada Vinkler, zatímco Těsnohlídek si do notesu zuřivě psal poznámky.

„Není to moc velká ráže,“ zběžně ohledal otvor v mužově lebce doktor Hrubý. „Vypadá to na pistoli. Nasvědčuje tomu i fakt, že kulka nevyletěla přední částí lebky ven, ale nejspíše zůstala uvnitř mozkovny. Puška by hlavu prostřelila.“

„Proč mu vrah uřezal to přirození?“ stočil hovor na opačnou část těla rytmistr Klein.

Doktor Hrubý mrtvolu zase otočil na záda a upřeně jí pohlédl do rozkroku. Chvilí nad tím odporným výjevem přemýšlel a pak beze slova zamířil k závodčímu, který o deset metrů dál stále hlídal useknutý pyj. Aniž by doktor cokoli řekl, vytáhl z kapsy malou plechovou krabičku, pinzetou uchopil ležící zkrvavený předmět a strčil jej do ní. Závodčí na něj zíral s vytřeštěnými očima a pak si po-

myslel, že ten chlap má snad žaludek ze železa. Podobně smýšleli i ostatní pánové, kteří doktorovo počínání pozorovali.

Doktor Hrubý se zase pomalu vrátil ke skupince a rytmistru Kleinovi odpověděl: „Možná nám více napoví pitva. Nyní lze pouze usuzovat, že tento čin má na svědomí nějaký psychopatický jedinec.“

„Anebo více zjistíme z prohlídky mrtvoly a nalezených předmětů,“ odvětil rada Vinkler. „Pokud jste s obhlídkou mrtvého skončil, pane doktore, přikročil bych k prošacování těla.“

Hrubý přikývl a rada Vinkler vyzval nadstrážmistra Šaldu, aby mrtvému prohledal kapsy obleku. Mrtvý měl u sebe lístek na vlak z Vídně do Břeclavi a všehovšudy dvě koruny – „... což opravdu nasvědčuje tomu, že vražda byla loupežná, protože vrah si všechny peníze vzal,“ prohodil rytmistr Klein. Jiný nález, tentokrát však objevený v kalhotách, byl zajímavější.

Nadstrážmistr Šalda z jedné kapsy vytáhl kus papíru, o němž se vzápětí ukázalo, že se jedná o blanket telegramu. Hrubý podal blanket radovi Vinklerovi, ten si nasadil cvikr a četl: „Nemůžu přijet, nemám peníze. David.“

Telegram byl podán v Olešnici a adresován do brněnského hotelu Slavia.

„Přineste mi prosím tu obálku,“ zavolal rada Vinkler na četníka, který o kus dál postával nad potraným kusem papíru.

Četník obálku zvedl tak opatrně, jako by se měla v příští chvíli rozpadnout na prach, a pomalu ji přenesl k radovi, jemuž ji obřadně předal. Následně se vzdálil. Rada Vinkler do obálky nahlédl, a když viděl, že uvnitř nic není, četl adresu.

„Velectný pán Ladislav Toma... Tady je to roztržené, kus papíru chybí, ale tahle linka vypadá jako začátek písmena ‚l‘, nemyslíte, pánové?“ ukázal na poškozené místo.

Všichni včetně Těsnohlídka se podívali na papír a pokrčili rameny.

„Může to být Tomal, ale třeba také Tomášek, pane rado,“ dovolil si vyslovit svůj názor Těsnohlídek. „Papír je totiž, jak vidíte, utržený i nad písmenem ‚a‘, tudíž by tam mohla být čárka. Každopádně dále už je adresa zase čitelná: rolník v Rosičce, t. č. Olešnice.“

„Máte pravdu. A protože je jméno odesílatele zcela zřetelné, tedy doktor Sedláček, Boskovice, tak pan doktor bude jistě vědět, komu dopis do Olešnice posílal. Můžeme se ho tedy zeptat,“ konstatoval rada Vinkler. „Nu, pánové, myslím, že pro dnešek toho víme docela dost, navíc za hodinu padne tma. Předpokládám, že i kdyby karvinští kolegové se psy dorazili teď večer, stejně by na práci neviděli, takže nám svůj um předvedou zítra dopoledne. Pane rytmistře, dejte prosím četníkům pokyn, ať ustanoví hlídky. Zůstanou tu čtyři přes noc a budou hlídat, aby se tu nikdo necoural. Pane nadstrážmistře, my se teď automobilem přemístíme do Hodonína, kde se pan rytmistr ubytuje v četnických kasárnách. Až budeme v Hodoníně, pošleme vám sem povoz a nějaké deky, jídlo a pití pro četníky, kteří tu zůstanou. Na povoz pak s nimi naložíte mrtvolu, přijedete s ní do Hodonína, kde ji předáte panu doktoru Hrubému. Všichni kromě pana doktora, který mrtvého podrobně ohledá a bude-li to možné, tak i provede pitvu, se zítra v osm ráno sejdem u četnické stanice. Doufám, že už tu budou i ti psovodi, kteří zřejmě dorazí rychlíkem Krakov-Vídeň v sedm večer. Pane nadstrážmistře, jak to vypadá s výsledkem těch dělníků, kteří mrtvého našli?“

„Předpokládám, že už je strážmistr Frank vyslechl a pustil domů,“ odvětil Šalda.

„Výborně, takže až budu v Hodoníně, rád se podívám do protokolů,“ zamnul si ruce rada Vinkler. „Nuže, pánové, můžeme jít. Pane redaktore, vracíte se zpět do Brna?“

„Ne, pane rado,“ odpověděl Těsnohlídek. „Je to zajímavý případ, pan vedoucí redaktor Heinrich jistě bude chtít, abych tu přespal. Pokud se budu moci i zítra zúčastnit vyšetřování, rád také na osmou přijdu.“

„Rádi vás zítra uvidíme před četnickou stanicí, že, pane rytmistře?“ odpověděl Vinkler a s úsměvem se otočil na Kleina. Ten reagoval jen kyselým zašklebením, které – jak si Těsnohlídek všiml – nemělo daleko k odplivnutí. Rada Vinkler ale Kleinův výraz buď nezaznamenal, nebo prostě přešel bez poznámky, protože následně zavelel k odjezdu. Na místě zůstal pouze nadstrážmistr Šalda se čtyřmi četníky, kteří měli nejprve naložit mrtvolu na povoz a poté přes noc hlídat místo činu. Ostatní četníci a policajti se rozešli do svých obcí.

Těsnohlídek se po příjezdu do Hodonína, kam dorazil v automobilu vmáčknutý mezi řidičem a fotografem Sladkým, rychle ubytoval v Radničním sklípku a následně se přes náměstí rozběhl k domu číslo osm, kde – jak mu bylo řečeno – je veřejná telefonní ústředna.

Zdálo se mu, že uplynula celá věčnost, než sehnal telefonistu, který si s okázalou nevolí a bručením, že žádný hovor není tak důležitý, aby nemohl počkat do zítřka, vyžádal bleskový meziměstský spoj s Brnem, konkrétně číslem 12b, pod nímž se skrývala kancelář Lidových novin sídlících na Rudolfské ulici. Když telefonista domluvil, otočil se na Těsnohlídku a odvětil: „A teď si ráčej počkat, milostpane. Někdy jim to trvá i hodinu. To vědí, kváť škodí zdraví, kór takhle navečer.“

Ohledávání nalezeného těla (zdroj: Das interessante Blatt, 2. 11. 1911)

Chvilku se pásl pohledem na redaktorově zděšení, načež se pohodlně opřel a zavřel oči. Telefon ale naštěstí zazvonil hned po několika minutách. Telefonista sebou trhl, ospale si protřel oči a zvedl sluchátko, do kterého houkl: „Hodonín... Jo, předám...“

Těsnohlídek mu přístroj vytrhl z ruky a zakřičel: „Šéfe, slyšíte mě?“

„Móric, to je dost, že se konečně ozýváte, za chvíli jdeme do tisku,“ ozval se z druhé strany Heinrichův hlas, který zněl, jako by přicházel z toho nejhlubšího hrobu.

„Tak si prosím poznamenejte,“ požádal ho a začal šefovi diktovat. To nejlepší, tedy star o useknutém přirození, si schovával na konec – což se mu ovšem šeredně vymstilo. V polovině zprávy se telefon odmlčel a ani na několikátý pokus se spojení nepodařilo navázat.

Těsnohlídek byl vzteky bez sebe. Taková školácká chyba, nadával v duchu sám sobě. Vždycky je potřeba to nejdůležitější dávat na začátek zprávy, to ví každý elév. Jen kvůli tomu, že chtěl šéfa překvapit, teď přišel o to hlavní. A s ním i čtenáři zítřejších ranních Lidovek. Ne, to se Heinrich nesmí dozvědět, musím mu pak říct, že na mrtvole po prvotním ohledání nebylo vidět, že by měla useknuté přirození, pomyslel si. Vzápětí mu ale došlo, že něčemu takovému protřelý šéf asi jen těžko uvěří.

„Sakra, sakra, sakra!“ zaklel Těsnohlídek nahlas, hodil telefonistovi na stůl dvoukorunovou bankovku, pomyslel si, že za tu nehoráznou cenu, která by stačila na celou večeri, by mohly být tyto služby přece jen spolehlivější, a rozmrzele vyšel na náměstí a zamířil k Radničnímu sklípku.

ÚTERÝ 24. ŘÍJNA 1911

Těsnohlídek vstal před sedmou, nasnídal se v restauraci a šel si na náměstí koupit noviny. Jeho rozmrzelost přes noc poněkud polevila a ještě více mu spravilo náladu, když zjistil, že Arnošt Heinrich jím diktovanou zprávu zapsal doslova, a tak nebyla zkreslena.

Jen chybí ten dramatický konec o uřezaných genitáliích, ale takový už je holt novinářský život, přemítal v duchu Těsnohlídek. Možná jsem to naopak neměl přibarvovat tím, že mrtvola už zahnívala, ale aspoň to lidi zaujme víc.

„Pane redaktore, tak jsem si ten váš článek přečetl, služka mi jej přinesla ke snídani,“ uvítal ho hned po příchodu k četnické stanici soudní rada Vinkler. Automobil byl již nastartovaný, jen vyrazit. „Dobré, věcné. Snad až na tu část o hnilobě. Ale chápu, že jste se pokusil o dramaticčnost. Naopak je ale dobře, že jste se nijak obšírně nevěnoval tomu uřezanému víte čemu, to se do novin nehodí.“

Zatímco Vinkler hodnotil soudnickářovu práci, sám Těsnohlídek, který jeho kritice nijak neopovořoval, si všiml, že naproti stanici stojí početný zástup jeho novinářských kolegů. Viděl redaktory Moravské orlice, Národních listů, Času, Rovnosti, Našince a pak několik dalších, které neznal – zřej-

Loupežná vražda u Rohatce. Na silnici mezi Rohatcem a Ratiškovcemi u Hodonína nalezena byla včera mužská mrtvola už silně zahnívající. Nos a jiné části těla mrtvoly byly useknuty a nalezeny opodál. Hlava a prsa jsou sekerou rozbity. Nedaleko mrtvoly nalezena byla obálka s adresou Ladislav Tomal, rolník v Rosičce, poslední pošta Olešnice. Poněvadž byl včera v Hodoníně dobytčí trh, má se za to, že muž, jehož mrtvola byla nalezena, šel s penězi do Hodonína a na zpáteční cestě byl přepaden a odoupen.

mě z malých místních redakcí, snad z Břeclavi, Uherského Hradiště, možná i Hodonína, pokud tady mají nějaký plátek. Ti všichni teď na něj hleděli s udiveným výrazem, protože nemohli pochopit, jak je možné, že se s ním Vinkler tak přátelsky baví. Mnozí se o vraždě dozvěděli až včera večer, takže nestihli ranní vydání, někteří se o ní dokonce dočetli až teď ráno v Lidových novinách, a tak co nejrychleji mohli, přispěchali k hodonínské četnické stanici. K jejich smůle však rytmistr Klein rezolutně zakázal poskytovat k vraždě jakékoli infor-

Lidové noviny 24. října 1911

mace bez ohledu na to, je-li dotyčný novinář, nebo ne. Tedy s výjimkou Těsnohlídka, kterého Klein, již sedící v automobilu s nadstrážmistrem Šaldou a fotografem Sladkým a čekající, až si Vinkler se soudnickářem nastoupí, nyní okázale přehlížel.

Uf, ještě že má Heinrich všude ty své informátory, díky čemuž jsem sem dorazil včas, a Vinkler ve mně našel takové zalíbení, pomyslel si Těsnohlídek, když si sedal k řidiči a ke Sladkému. V zádech ho pálily pohledy kolegů a úplně cítil, jak se jejich údiv nad tím, že má Těsnohlídek opět sólokapra, mění v čirou nenávist. Oni zase ostrouhali mrkvičku, musejí čekat, co se kde doslechnou, a Těsnohlídek si přímo před nimi vyváží zadek se samotným soudním radou. To je neslýchané!

„Co ti psovodi?“ zeptal se Těsnohlídek Sladkého, když se rozjeli. „Dorazili už?“

„Čekal jsem na ně s panem radou na nádraží, kdyby snad chtěli ještě jít na místo činu, a bylo proto nutné zadokumentovat další nálezy. Ale přijeli až po osmé hodině večer, vlak měl zpoždění, tak jsme nakonec šli domů,“ odvětil Sladký, drže na klíně fotoaparát. „Pan rada však před chvílí říkal, že hned v sedm ráno zase nastoupili na vlak a jeli do Rohatce. Myslím, že na místo činu dorazíme zhruba ve stejnou dobu.“

Sladký měl pravdu. Po příjezdu na místo už na ně psovodi čekali spolu se čtyřmi četníky, kteří zde strávili noc, a také strážmistrem Čížkem, jenž přispěchal z Dubňan. Další četníci sem byli opět odveleni z okolních obcí a kolem místa činu stejně jako včera vytvořili široký kruh, aby do prostoru nesměl nikdo nepovoláný. Mrtvola tu ale již neležela, nadstrážmistr Šalda ji dle rozkazu nechal večer převézt do Hodonína, kde ji předal doktoru Hrubému. V tuto chvíli se již zřejmě nachází na pítevním stole.

Psovodi se představili jako strážmistr Kucharski a strážmistr Kowanda, psi se jmenovali Bettel a Agnieszka. Coby rodáci z Karviné ani Kucharski, ani Kowanda nemluvili česky, a proto se rozhovor od prvního okamžiku vedl v němčině, která byla všem srozumitelná.

„Je zjevné, že zavražděný byl okraden. Předpokládáme, že vrah s sebou kromě peněz odnesl i boty a klobouk oběti,“ seznámil soudní rada Vinkler Kucharského a Kowandu se situací. „Včera večer jsem se ještě spojil s vaším nadřízeným, panem rytmistrem Gurskim. Ten mi sdělil, že je potřeba, aby psi očichali něco, co patřilo mrtvému. Tím se seznámí s pachem zavražděného a na základě toho jsou schopni zachytit pach odnesených věcí a snad vystopovat vraha. Je to tak?“

„Ano, pane rado,“ odvětil Kowanda. „Zachytí-li pach odnášených věcí, dokážou si tento pach poté spojit i se silnějším pachem samotného vraha. Zdá se, že je místo vcelku nepoškozeno, což by nám mělo práci usnadnit. Někdy přijedeme k vraždě, jejíž okolí je zdupáno až běda. Četníci zatím příliš nechápou, že psi mají mnohokrát citlivější čich než člověk, ale z toho důvodu si musejí pachy utřídit. Je-li však pachů mnoho, nedokážou se v nich zorientovat a jejich pomoc je k ničemu.“

„Povolat psy byl nápad tady strážmistra Čížka, který byl k vraždě přivolán jako první. Ten s touto myšlenkou seznámil zde pana nadstrážmistra,“ ukázal Vinkler na červenající se Čížka a Šaldu. „Od začátku si počínali tak, aby mohli být psi nasazeni. Jsem jim vděčný, že se tak zajímají o tyto moderní postupy a na základě toho dokázali náležitě zajistit místo činu.“

Oba Poláci přikývnuli a Kucharski se zeptal: „Máte prosím nějakou věc, kterou měl zavražděný u sebe?“

Rada Vinkler zašmátral v kapse a pak z ní vytáhl malou krabičku, kterou podal Kowandovi. Ten ji opatrně otevřel a vyňal z ní kapesník.